

De kleine

1

De K is weer in de maand. De K van Klei, van Keramiek, van Kunst. Maar ook van Kijken, Koesteren, **C**reatief en Knowhow. Kijk & lees in **de kleine K** wat er met Klei Kan.

Ceramic Inspirations

Mels Boom: inspiratie voor keramisten sinds 1999

Dit is geen magazine. Ook geen blog. Of nieuwsbrief. Wel de weerslag van een persoonlijke zoektocht. De hoogtepunten dan. Want ik zoek steeds naar nieuwe links voor de Ceramic Inspirations website. Bijna dagelijks. Daarbij zie ik nogal wat interessants voorbijkomen. Inspiratie en knowhow. Daar gaat het mij om en ik deel mijn vondsten hier graag. Interessante evenementen dus, inspirerende keramisten en lekker praktische technische oplossingen. Met veel mogelijkheden om door te klikken naar websites: klik op foto's of gele teksten. Links naar andere pagina's in dit document werken alleen met Acrobat Reader.

foto boven: Dawn Youll, Locale afleiding, 2013, foto: © Philip Sayer, met dank aan Marsden Woo Gallery, Londen

Deze keer

Inspiratie

- Dawn Youll, of inspiratie door de dagelijkse dingen
- Gerlach van Beinum, geïnspireerd door Aziatische keramiek
- Jane King, met tegenstellingen als inspiratiebron
- Inspiratiemomenten, met Tjerk van der Veen, Katja van Breedam, Patrick Crulis, Yuk Kan Yeung en Yves Malfliet

Knowhow

- 3D-printen met Olivier van Herpt: het kan ook groot
- Glazuurmethode Ian Currie, toegankelijk voor elk kennisniveau

Abstractie van het alledaagse

Onze dagelijkse omgeving merken we eigenlijk nauwelijks op. Hij is vanzelfsprekend en we gaan er gedachteloos aan voorbij. Voor **Dawn Youll** (VK, 1977) zijn de voorwerpen om ons heen bronnen van inspiratie. Om 'te onderzoeken hoe we onze omgeving zien en ermee omgaan'. De klike, de olietoon, de scheefgezakte schuur, het portiek, allemaal hebben ze hun eigen karakteristieke vorm. Dawn isoleert en abstraheert die tot een nieuw keramisch voorwerp dat herkenbaar, maar toch verrassend is.

In haar laatste werk neemt Dawn andere dagelijkse voorwerpen als inspiratiebron. Goed kijken levert sporen op van dingen als glanzend verchroomde en rode motorfietsen of schoorsteenladders. De stukken zijn fel gekleurd, hun onderdelen nauwkeurig op elkaar afgestemd. Er zit vaart in, sommige werken lijken zo te gaan bewegen, er is een soort labiel evenwicht dat een visuele spanning oproept.

Foto boven: Gewoontedier, 2013

Foto onder: deel van de tentoonstelling bij Marsden Woo Gallery, 2013

Alle foto's © Philip Sayer, met dank aan Marsden Woo Gallery, Londen

Satijnzacht

Voor **Gerlach van Beinum** (Haarlem, 1953) is Aziatische keramiek de inspiratiebron. Daar neemt hij vormaspecten van, vergroot die uit en bewerkt ze zo, dat nieuwe vormen ontstaan. Vooral het werk van Shoji Hamada (1894-1978) en Lucie Rie (1902-1995) is voor hem belangrijk. Met Hamada's oeuvre kwam hij in 1974 in contact en kort daarna ontmoette hij Rie in haar atelier in Londen. Zij was weliswaar geen exponent van de Aziatische keramiek, maar haar werk heeft er een zodanige verbinding mee, dat de belangrijkste verzamelaars uit Japan komen.

Het materiaal is voor Gerlach steeds het uitgangspunt. 'Elk materiaal heeft een eigen identiteit, die onherroepelijk tot uiting komt in de vorm van het werk. Maar dat betekent niet dat de techniek bij mij op de eerste plaats komt. Talent is van groot belang maar niet doorslaggevend. Wel het hebben van een visie. Daar begint en eindigt het mee.'

In Gerlachs visie is het materiaal nog in een ander opzicht essentieel: 'Er moet keramische relevantie zijn, ik wil werk maken dat niet met een ander materiaal gemaakt zou kunnen worden. Die relevantie ontstaat niet op basis van enkel de afbeelding of de decoratie. De driedimensionale vorm is het uitgangspunt. Pas daarna volgt de decoratie, die in evenwicht moet zijn met de vorm.'

De vorm is er weliswaar eerst, maar hij omhult het volume. Daar gaat het om en dat is voor Gerlach dan ook het startpunt. Zonder volume geen vorm. 'Het volume wordt door de vorm gedragen. Daarom moet mijn werk ook steeds dat dragende karakter hebben.'

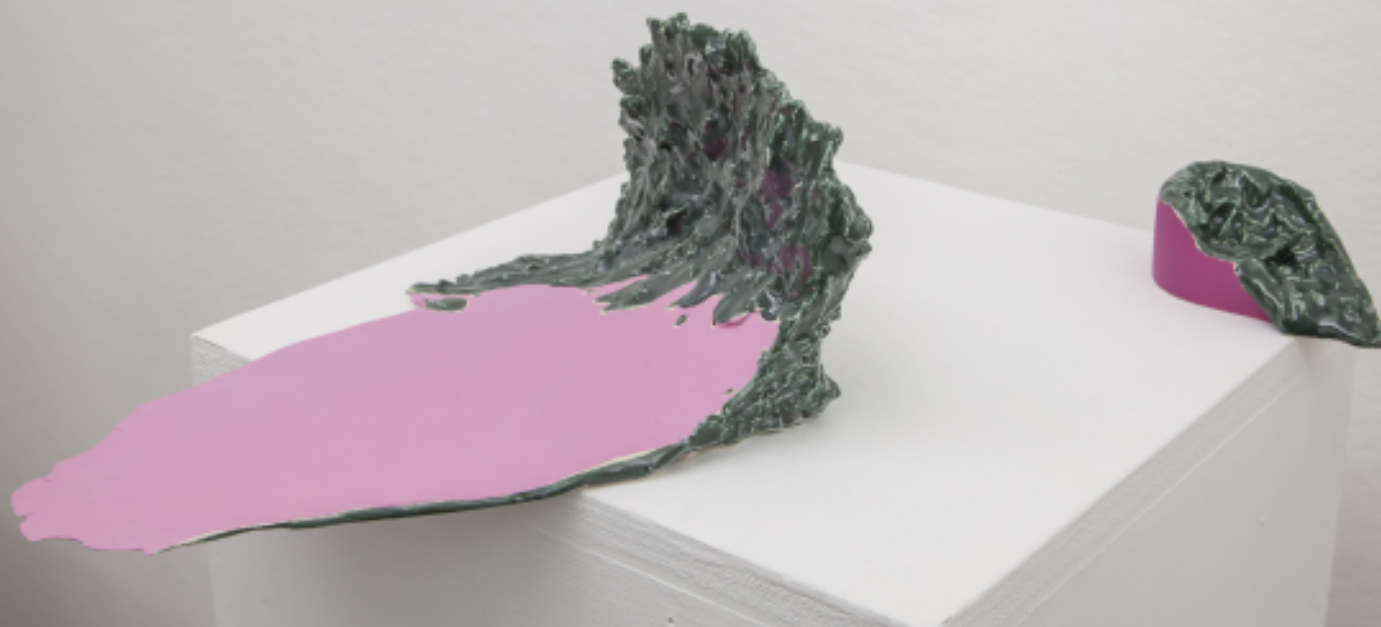
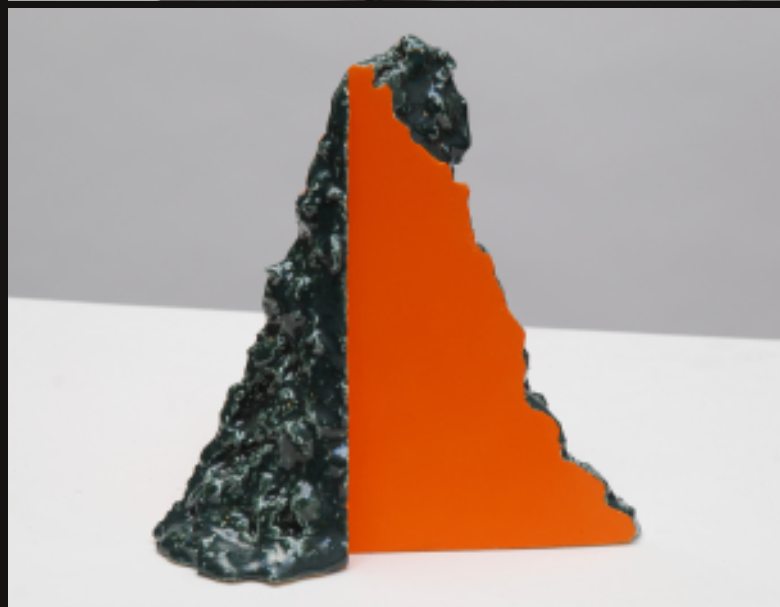
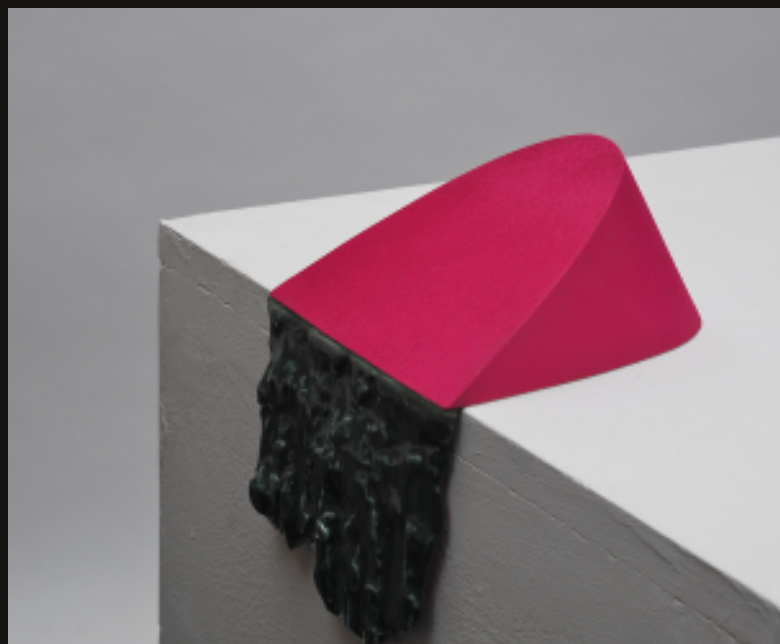
Gerlach stookt zo hoog mogelijk, elektrisch, meestal op 1280 °C. Hij decoreert spaarzaam en glazuurt het liefst met asglazuren, zoals op de foto, die een zachte satijnglans geven.

Tegenstellingen

Jane King (VK, 1962) onderzoekt ideeën over tegenstellingen: vooral die tussen perfectie en imperfectie, tussen beheersing van chaos en persoonlijke identiteit, tussen de publieke en privé kant van personen. Ze vertaalt die tegenstellingen in kleine keramieksculpturen door het gebruik van volkomen verschillende oppervlaktestructuren. En versterkt de verschillen door haar kleur- en materiaalgebruik: donkere, vloeiende glazuren en brutale felle acrylverf. Soms loopt de rotzooi zelfs over de rand. Ook de begrenzing van de verschillende lagen is scherp gemaakt om de tegenstellingen verder te accentueren. Het resultaat maakt onzeker over vorm en betekenis. Door het overvloeien tast Jane de vanzelfsprekendheid van de vorm en zijn plaats aan. Dit is een aspect dat ze verder wil uitwerken, bijvoorbeeld door werk dat op de vloer gaat druipen.

Foto boven: Zonder titel, uit de serie 'Overvloeien', 2014, h. 20 cm, fotograaf: Bernard G Mills
Foto midden: Zonder titel, uit de serie 'Afwezigheid', 2014, h. 17 cm, fotograaf: Bernard G Mills
Foto onder: Zonder titel, uit de serie 'Afwezigheid', 2012, h. 23 cm, fotograaf: Andy Rose

De inspiratie website heeft

829

links naar interessante keramiek

Ik kan urenlang blijven surfen...

U ook?

Inspiratie Momenten

Tjerk van der Veen

Katja van Breedam

Yuk Kan Yeung

Patrick Crulis

Yves Malfliet

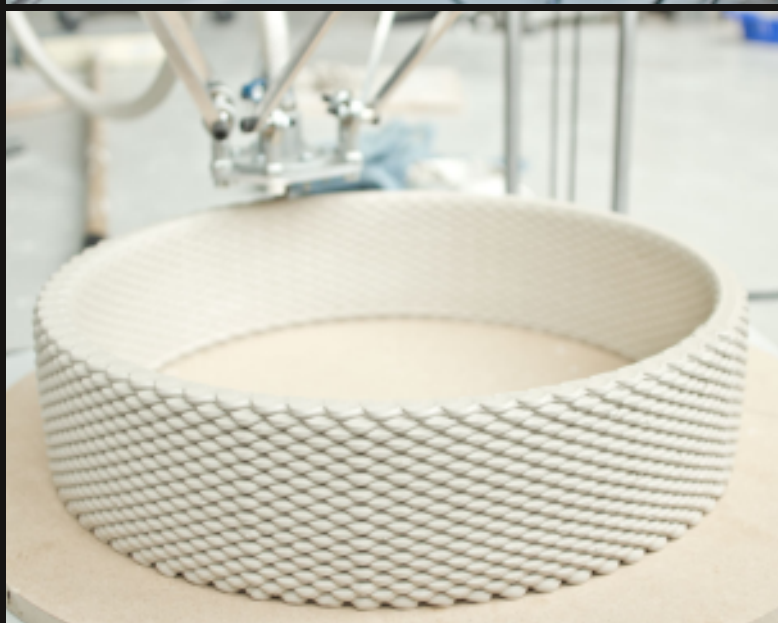

Groot in 3D

3D printen is een interessante techniek, maar er zijn nog steeds onopgeloste problemen. Met huis-tuin-en-keuken printers zijn grote producten uit klei nog haast niet te maken. De geprinte artikelen zijn niet hittebestendig, sterk genoeg of geschikt voor voedsel. Dat kan eigenlijk alleen met industriële printers. En dat is duur.

Olivier van Herpt werkte twee jaar aan een 3D printer en het printproces om het maken van groter werk mogelijk te maken. Hij ontwierp zijn eigen extruder en experimenteerde met allerlei soorten klei. Het belangrijkste probleem was het inzakken van de geprinte vorm. De grote doorbraak kwam toen hij de klei die hij gebruikte niet meer met water aanmaakte. Hij gebruikte klei zo-uit-het-pak. Daarvoor was wel een extruder nodig die een druk van 3 ton kon leveren. Maar het lukte.

In het begin waren de 3D geprinte stukken nog ruw aan de buitenkant, met duidelijk zichtbare printlagen. Nu kan Olivier dat uiterlijk willekeurig veranderen. Hij print nu producten van 80 centimeter hoog, met een diameter van 42 centimeter.

Systeem

Zelf glazuren maken is moeilijk. Liever kant-en-klaar? Maar dan mist er wat. Persoonlijkheid, eigen expressie. Dus toch proberen?

Ian Currie was glazuurspecialist. Met zijn overlijden in 2011 verloor de keramische wereld een aimabele meester. Hij kon de moeilijke glazuurtheorie eenvoudig benaderen, met een systeem dat toe te passen is op elk kennisniveau.

Glazuren hebben drie hoofdbestanddelen: glasvormers, vloeimiddelen en stabilisatoren. De glasvormer (kwarts) zorgt voor de structuur, de vloeimiddelen ((aard)alkalische oxides) zorgen voor een juiste smelttemperatuur en de stabilisatoren (aluminiumoxide) maken glazuur stijf genoeg.

De verhouding tussen de bestanddelen in een glazuur ligt niet vast. Hij is afhankelijk van de stooktemperatuur en van de samenstellende grondstoffen. Daarvoor bestaan grenswaarden en tabellen.

Het was de verdienste van Currie dat hij systeem aanbracht in het maken van proeven. Een gebruikelijke methode is om een driehoeksproof te nemen. In de proefset wordt van de hoeken uitgegaan. Linksonder is 100% vloeimiddel, boven 100% kwarts en rechtsonder 100% aluminiumoxide. Door de tussenliggende proefplaatjes systematisch met mengsels te glazuren kunnen deze na het stoken beoordeeld worden.

Currie ging een stap verder: hij maakte vierhoeksproeven op gestandaardiseerde tegels. Linksonder ging hij uit van een smeltmiddel en naar boven toe voegde hij telkens gelijke hoeveelheden aluminiumoxide en naar rechts gelijke hoeveelheden kwarts toe. Bij deze methode wordt dus telkens maar één variabele veranderd en is het dus duidelijker wat het effect is van het toevoegen van deze materialen. Het boek dat Currie schreef over deze methode staat [gratis online](#). Rob Muylaert geeft [cursussen](#) op deze basis.

Kent u ook mijn andere publicaties over inspiratie en knowhow? Meer informatie kunt u [hier](#) vinden.

de kleine K wordt u aangeboden door Mels Boom. U kunt [hier](#) contact met mij opnemen. Ontvangt u **de kleine K** nog niet? U kunt zich [hier](#) inschrijven.